

IDEWE
ROESELARE
Hof ter Weze 1
8800 Roeselare

Tel. 051/272929
roeselare@idewe.be

VVM - DE LIJN
STELPLAATS BRUGGE
EXPLOITATIE
CHANTRELLSTRAAT 1
8000 BRUGGE

AANSLUITINGSNUMMER
539580-1

BETREFT
Ons bezoek op 17/03/2021 op bovenvermeld adres in
toepassing van de Wet Welzijn op het Werk.

DATUM
31/03/2021

Geachte,

Wij danken u voor uw vriendelijke ontvangst tijdens het bedrijfsbezoek van IDEWE.

Risicoanalyse is een permanente opdracht voor elke werkgever teneinde de risico's binnen uw organisatie te kennen en te beheersen. Dit verslag en/of de opgestelde risicoprofielen kunnen een belangrijke bijdrage leveren bij de uitwerking van uw risicoanalyse, op basis waarvan preventiemaatregelen dienen te worden genomen of ingepland.

Dit verslag kan door de dienst belast met het toezicht op het welzijn op het werk worden opgevraagd en dient u te bewaren. Voor alle vragen betreffende veiligheid, gezondheid en hygiëne kunt u ons steeds raadplegen.

Met vriendelijke groeten,

Preventieadviseur arbeidsarts
@idewe.be

INHOUD

1. Bevindingen

1.1. Onderneming algemeen

2. Adviezen

2.1. Evaluatie mondmasker

2.2. Corona - Beperkt u door telewerk de contacten op het werk?

2.3. Corona - Is er een schoonmaakprogramma met prioritaire aandacht voor oppervlakken, klinken, knoppen, telefoons, printers (alles wat aangeraakt wordt)?

2.4. Corona - Worden derden ingelicht van deze maatregelen?

2.5. Corona - Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen?

2.6. Corona - Worden er papieren wegwerpdoekjes voorzien om de handen te drogen?

2.7. Corona - Zijn er maatregelen genomen in de refter om op afstand van elkaar te eten (1,5 à 2 m ertussen, niet bv. recht tegenover elkaar)?

2.8. Corona - Kan er op voldoende afstand van elkaar gewerkt worden(> 1,5 m)?

2.9. Corona - Worden de lokalen voldoende verlucht of geventileerd?

2.10. Corona - Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)?

1. Bevindingen

Tijdens het bezoek aan uw onderneming werden de volgende aandachtspunten geëvalueerd:

Legende

++	Voldoende, normaal geregeld.	Gewone aandacht
+	Voldoende, maar minimaal geregeld. Stelselmatig verbeteringen aan te brengen.	Stelselmatig opvolgen
-	Onvoldoende, verbeteringen te voorzien binnen het jaar.	Stelselmatig verbeteren
--	Onvoldoende, verbeteringen zo snel mogelijk voorzien.	Snel te verbeteren
JAP	Advies om welzijnsaspecten in het JaarActiePlan (JAP) op te nemen	
GPP	Advies om welzijnsaspecten in het Globaal Preventie Plan (GPP) op te nemen	

1.1. Onderneming algemeen

Aandachtspunt	Score	JAP	GPP
UITRUSTING - MATERIEEL			
Evaluatie mondkmasker (zie advies 2.1)	-	☒	
PRODUCTEN EN MATERIALEN			
Corona - Beperkt u door telewerk de contacten op het werk? (zie advies 2.2)	-	☒	
Corona - Meldt u een covid-positieve werknemer aan IDEWE in kader van het contactonderzoek?	+		☒
Corona - Worden derden aan de onderneming onthaald zoals het hoort? (geen hand, automatisch afstand houden)?	+		☒
Corona - Is er een schoonmaakprogramma met prioritaire aandacht voor oppervlakken, klinken, knoppen, telefoons, printers (alles wat aangeraakt wordt)? (zie advies 2.3)	+		☒
Corona - Worden derden ingelicht van deze maatregelen? (zie advies 2.4)	-	☒	
Corona - Worden er affiches opgehangen die erop wijzen dat je best thuis blijft en de huisarts contacteert bij ziektesymptomen (hoesten, koorts, ademhalingsproblemen,...)?	+		☒
Corona - Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen? (zie advies 2.5)	-	☒	
Corona - Worden er papieren wegwerpdoekjes voorzien om de handen te drogen? (zie advies 2.6)	-	☒	
Corona - Hangen er instructies uit over hoe de handen correct gewassen moeten worden?	+		☒
Corona - Hangen de richtlijnen van de overheid uit over 'social distancing' en hygiëne?	+		☒
Corona - Zijn er maatregelen genomen in de refter om op afstand van elkaar te eten (1,5 à 2 m ertussen, niet bv. recht tegenover elkaar)? (zie advies 2.7)	-	☒	
Corona - Kan er op voldoende afstand van elkaar gewerkt worden(> 1,5 m)? (zie advies 2.8)	+		☒
Corona - Worden de lokalen voldoende verlucht of geventileerd? (zie advies 2.9)	-	☒	
Corona - Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)? (zie advies 2.10)	-	☒	
Corona - Worden liften uit dienst genomen of is er een affichering dat ze zo weinig mogelijk gebruikt mogen worden?	+		☒
Corona - Worden niet-essentiële vergaderingen geannuleerd of uitgevoerd online?	+		☒

Voor de punten waar u aandacht dient aan te schenken vindt u adviezen in de volgende rubriek.

2. Adviezen

Wij vestigen uw aandacht op de volgende punten:

2.1. Evaluatie mondmasker

Een mondmasker moet ter beschikking gesteld worden en gedragen worden bij een besmettingsrisico via de lucht.

Vaststelling:

op heden is het beleid dat men steeds moet mondmasker dragen. Men mag dit enkel afdoen wanneer men zit om te eten of drinken op voldoende grote afstand van anderen.

In stelplaats Brugge zien we in de refters dat men aan tafel zit (wel op voldoende afstand) zonder gebruik van maskers. Men meldt dat men hiervoor in andere stelplaatsen aangesproken wordt omdat dit in principe niet volgens de interne richtlijn is.

Hier en daar zien we toch dat werknemers soms heel dichtbij komen in pauzes, zonder het dragen van maskers.

Dispatch lokaal: Hier zijn een viertal werkposten. Deze staan wel ver genoeg van elkaar om social distance te bewaren. Echter tijdens ons bezoek zien we de werknemers tot bij elkaar gaan met de burostoel naast elkaar, zonder hierbij hun masker te dragen! Meermaals...

2.2. Corona - Beperkt u door telewerk de contacten op het werk?

Wat is de wettelijke basis van telewerk?

Er bestaan twee vormen van telewerk: structureel en occasioneel. Het grote verschil tussen beide ligt in de regelmaat waarin van thuis uit gewerkt kan worden, niet enkel ten tijde van corona. Bedrijven zullen nu vooral gebruikmaken van occasioneel telewerk. Het structurele telewerk in de privésector, wordt geregeld in CAO 85, occasioneel telewerk in de wet van 5 maart 2017 (werkbaar en wendbaar werk).

Verplicht van thuis uit werken?

In principe kan een werkgever zijn werknemers niet verplichten om thuis te werken, maar in uitzonderlijke tijden is het juridisch wel verdedigbaar. Een werkgever is wettelijk namelijk ook verplicht in te staan voor de veiligheid en de gezondheid van zijn werknemers op de werkvloer en kan vanuit die taak telewerk als veiligheidsmaatregel invoeren. Bovendien verplicht de overheid telewerk voor alle ondernemingen, ongeacht hun grootte en dit voor alle werknemers van wie de functie zich daartoe leent. Volg steeds de laatste richtlijnen via www.info-corona.be hierover.

Vaststelling:

In stelplaats Brugge afdeling: administratie/planning:

-Tijdens de rondgang zijn hier alle buro's in gebruik. Op deze ruimte zitten op dit moment heel veel mensen samen, zonder masker, zonder geopende ramen, 1.5 meter regel wordt wel in acht genomen....

Ramen kunnen geopend worden en ventilatie kan aangeschakeld worden, echter wordt niet steeds gedaan soms omwille van hinderlijke tocht en dus comfort. Tijdens de rondgang zijn de ramen gesloten.

Is het hier wel nodig dat al deze werknemers hier fysiek aanwezig zijn? Telewerk hier onmogelijk?

Indien geen telewerk mogelijk; veel andere ruimtes zijn beschikbaar; het lijkt logischer dat

deze in gebruik worden genomen zodat men vermijdt dat toch vrij veel mensen samen zitten en het risico op covid dus zo laag mogelijk gehouden wordt!

2.3. Corona - Is er een schoonmaakprogramma met prioritaire aandacht voor oppervlakken, klinken, knoppen, telefoons, printers (alles wat aangeraakt wordt)?

REINIGEN VAN DE WERKOMGEVING

Tijdens een crisis (zoals deze veroorzaakt door het coronavirus) behoren de werknemers die schoonmaakactiviteiten uitvoeren tot de groep cruciale werknemers die aan de slag moeten blijven.

Mede door kantoren, kamers, lokalen ... en werkplaatsen regelmatig te reinigen en high-touch oppervlakken te desinfecteren, wordt de verspreiding van het coronavirus een halt toegeroepen. Werknemers die schoonmaak uitvoeren hebben een belangrijke taak in deze gezondheids crisis, en moeten de voorgeschreven instructies strikt naleven en rekening houden met extra preventiemaatregelen. (zie hiervoor de gids **Veilig en gezond werken in een KMO tijdens en na de coronacrisis**).

Advies reinigen

- Reinigen met water en een klassiek schoonmaakmiddel volstaat vaak. Een microvezeldoek heeft de eigenschap om veel beter micro-organismen op te nemen dan een katoenen schoonmaakdoek. Vervang doeken en water minstens na elk lokaal. Was de doeken op een wasprogramma van minimum 60°C.
- Oppervlakken die vaak worden aangeraakt kunnen bijkomend gedesinfecteerd worden.
- U moet kiezen voor een product met het juiste werkingsspectrum en het moet in de juiste concentratie en dosering gebruikt worden. Voor het coronavirus zijn 4 % verdund bleekwater (40 ml of 4 soeplepels op 1 l water) of 70% alcoholgeschikte oplossingen.
- Daarnaast zijn er ook desinfectiemiddelen verkrijgbaar in de farmaceutische handel. Wipes of sprays lijken ons dan het meest aangewezen. Deze bevatten reeds de juiste concentratie.
- De contacttijd moet gerespecteerd worden. Hoe korter de inwerkingstijd, hoe praktischer het product in gebruik.
- Het product moet materiaalvriendelijk zijn en niet schadelijk voor de omgeving.
- Niet alle materialen zijn bestand tegen desinfectie, bijv. toetsenborden, schermen
- Chemische desinfectiemiddelen moet je steeds met de correcte persoonlijke beschermingsmiddelen hanteren volgens de veiligheidsvoorschriften van de fabrikant.
- Meng nooit bleekmiddel met ammoniak of een ander reinigingsproduct

Vaststelling:

- Volgens navraag werd aan de externe poetsfirma opdracht gegeven om high touch oppervlakten meer frequent te reinigen.
- Overall werden dispensers met doekjes en reinigingsmiddel voor oppervlakten aangebracht. Zo is elke werknemer in de mogelijkheid om extra te reinigen.
- Er is een systeem met bordjes die aantoont welke werkplek werd gebruikt en gereinigd dient te worden alvorens iemand deze opnieuw gebruikt.
- De extrne firma is ook verantwoordelijk voor het aanvullen van de papieren doekjes en de ontsmetting. Echter dit zou onvoldoende gebeuren! Het is nochtans een taak die duidelijk aan hen werd toegewezen.

2.4. Corona - Worden derden ingelicht van deze maatregelen?

Om derden (bezoekers, klanten ...) de richtlijnen te laten volgen die bepaald zijn in de onderneming, moeten er ook aan derden deze instructies doorgegeven worden.

Dit kan je bijvoorbeeld doen door **informatie op voorhand uit te hangen of door te geven**.

Deze informatie kan gaan over:

- a. maximum aantal bezoekers. Afficheer het maximum aantal bezoekers aan de ingang.
- b. Verboden toegang bij koorts, hoesten of ademhalingsproblemen
- c. Hang affiches uit rond handhygiëne en 'social distancing'.
- d. Bepaal op voorhand een te volgen route.

Meer informatie kan u terugvinden in de Gids Veilig en gezond werken in een KMO tijdens en na de coronacrisis.

Vaststelling

In OC bus zijn externen aan het werk voor het herstel van een raam. Zij dragen geen mondmasker, terwijl de werknemers van de lijn draagplicht hebben...Ze worden bij de rondgang aan gesproken en vertellen dat ze niet wisten dat er draagplicht was, ze deden direct een masker aan.

2.5. Corona - Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen?

Pas de hygiënemaatregelen rigoureus toe. Regelmatig de handen wassen, ook na contact met voorwerpen of oppervlakken die door anderen aangeraakt zijn.

Wegwerphandschoenen gebruiken om infectieoverdracht te vermijden is een slecht idee.

U kunt uw handen regelmatig wassen. Handschoenen niet. Handschoenen worden alleen gedragen als preventiemaatregel die voortvloeit uit de risicoanalyse bijv. bij mogelijke blootstelling aan bepaalde chemische agentia.

Was de handen gedurende 40 à 60 seconden met water en zeep. Als zeep en water niet beschikbaar zijn en de handen niet zichtbaar vuil zijn, kan een handdesinfecterend middel op alcoholbasis worden gebruikt dat 60-95% alcohol bevat. Als de handen echter zichtbaar vuil zijn, was dan altijd uw handen met water en zeep.

Voor de juiste techniek om de handen te wassen kan je de gids 'Veilig en gezond werken in een KMO tijdens en na de coronacrisis' raadplegen.

Vaststelling:

-Er zijn in heel veel lokalen lavabo's.

-Op sommige plaatsen ontbreekt zeep. Bvb in de cafetaria op de tweede verdieping in de stelplaats Brugge is er geen zeep.

-Op sommige plaatsen zijn er ook niet in onmiddellijke omgeving van de wasbak wegwerpdoekjes. Bvb in de cafetaria op de tweede verdieping hangen de doekjes enkele meters weg van de wasbak.

-Ook bvb in chauffeurslokaal elektrische bussen is er een wasbak, maar géén dispenser met wegwerpdoekjes.

-Elektrische handdogers werden overal uit dienst gesteld: prima!!!

2.6. Corona - Worden er papieren wegwerpdoekjes voorzien om de handen te drogen?

In het kader van goede hygiëne worden er papieren wegwerpdoekjes voorzien om de handen te drogen na het wassen. Papieren zakdoeken moeten weggegooid worden in een afsluitbare vuilbak. Indien je beschikt over een open vuilbak, voorzie deze van een plastic zak die u na een verzorging dichtknoopt en definitief verwijderd.

Het gebruik van een linnen handdoek en elektrische drogers wordt afgeraden.

Vaststelling:

-Externe firma dient de wegwerpdoekjes aan te vullen en dit zou onvoldoende gebeuren.

2.7. Corona - Zijn er maatregelen genomen in de refter om op afstand van elkaar te eten (1,5 à 2 m ertussen, niet bv. recht tegenover elkaar)?

Afstand houden betekent blootstelling vermijden aan andere personen binnen 1,5 meter.

Dat is de afstand die momenteel vermeld wordt in het ministerieel besluit. Hou dus minstens 1,5 meter afstand.

Leg het maximum aantal aanwezigen in de refter vast. Zet de tafels uit elkaar en verwijder overbodige stoelen.

Gebruik eventueel markeringen, linten of fysieke barrières om zones of plaatsen af te bakenen.

Bekijk de mogelijkheden van spreiding van het werk in de tijd tijdens een werkdag.

Dit heeft automatisch een impact op het aantal aanwezige personen.

Spreid ook zoveel mogelijk de pauzes: intermitterend in plaats van samenvallend.

Vaststelling:

-Cafetaria op de tweede verdieping in stelplaats Brugge: stoelen werden verwijderd en zitplaatsen dus op voldoende afstand van elkaar.

-Infolokaal op de eerste verdieping: hier zijn ook de zitplaatsen ver van elkaar verwijderd.

-Koffielokaal op de eerste verdieping: ook hier zijn stoelen verwijderd en zitplaatsen ver van elkaar. Jammer genoeg wordt vastgesteld tijdens de rondgang dat er werknemers hier zeer dicht bij elkaar staan zonder mondmasker.

-Refter mecaniciens: zitplaatsen ver van elkaar verwijderd.

-Chauffeurslokaal Brugge: hier staan zes stoelen in een bijzonder kleine ruimte, ook geen melding over met hoeveel je maximum binnen mag. (In praktijk zou deze ruimte wel amper gebruikt worden zegt men...).

-Chauffeurslokaal stelplaats elektrische bussen: ook hier werden geen stoelen verwijderd of aangeduid waar men wel of niet mag zitten, er is geen melding van hoeveel personen maximum aanwezig mogen zijn. (in praktijk zou ook deze ruimte amper gebruikt worden...).

-Chauffeurslokaal stelplaats Zwevezele: geen stoelen verwijderd of aanduiding waar men wel of niet mag zitten of hoeveel er maximum aanwezig mogen zijn. Nota: stelplaats met weinig bestuurders: wellicht in praktijk ook zelden meerdere tegelijk aanwezig.

-Bijkomende opmerking in kader van gebruik van refters:

op verschillende plaatsen zijn waterdispensers aanwezig. Hierbij moet men ook opletten om geen contact te maken met de tap van de waterdispenser met de drinkfles of tas, om zo besmetting te vermijden.

2.8. Corona - Kan er op voldoende afstand van elkaar gewerkt worden(> 1,5 m)?

Afstand houden betekent blootstelling vermijden aan andere personen binnen 1,5 meter.

Dat is de afstand die momenteel vermeld wordt in het ministerieel besluit.

Als de werkorganisatie het toelaat, gebruik dan een ruimere marge. Is dat niet mogelijk?

Hou dan minstens 1,5 meter afstand.

Gebruik markeringen, linten of fysieke barrières om zones of plaatsen af te bakenen.

Gebruik spreidingsmaatregelen bij in-, uit- en doorgangen met de hulpmiddelen hierboven opgesomd.

Bekijk de mogelijkheden van spreiding van het werk in de tijd tijdens een werkdag.

Dit heeft automatisch een impact op het aantal aanwezige personen. Spreid ook zoveel mogelijk de pauzes: intermitterend in plaats van samenvallend.

Het gebruik van schermen als collectieve bescherming op plaatsen waar 1,5 meter afstand niet steeds verzekerd kan worden is een mogelijke aanvullende oplossing. Beperk de aanwezigheid in ruimten of op plaatsen waar groepen mensen aanwezig zijn.

Uitgebreide maatregelen kan u terugvinden in de KMO-Gids van Idewe.

Vaststelling:

-Flexwerkplekken: ok- voldoende mogelijkheid om ver van elkaar te werken.

-cc talent buro: niet van toepassing: volledig telewerk

-Dispatch lokaal: 4 werkposten, staan telkens op meer dan 1.5 meter van elkaar, telewerk hier niet mogelijk.

-Administratie planning: zie ook hierboven- Hier zit men met veel in de ruimte. Telewerk echt niet mogelijk??

Enkelen zitten wellicht maar heel nipt 1.5 meter van elkaar (bvb Dries en de werkneemster links van zijn zijde), en zonder masker. Met voorkeur hier toch telewerk bekijken ofwel andere werkplek innemen in één van de lokalen die nu niet gebruikt worden, ofwel plexischermen plaatsen ofwel mondmasker plicht.

-Buro rijschool: telewerk! ok! Wel worden af en toe opleidingen gegeven door deze medewerkers. Deelnemers worden dan ver van elkaar gezet.

-Lijnwinkel Brugge: er zijn 2 plaatsen, extreem dicht bij elkaar. Er werd een plexi scherm tussen beide geplaatst. Echter sinds covid wordt de lijnwinkel enkel nog door 1 werknemer tegelijk bezet.

2.9. Corona - Worden de lokalen voldoende verlucht of geventileerd?

Verlucht minsten enkele keren per dag de ruimtes. Dit kan door de vensters te openen. Doe dit zeker op plaatsen waar meerdere personen aanwezig zijn of tewerkgesteld zijn.

Vaststelling:

-In de gebouwen van stelplaats Brugge is er mechanische ventilatie. Er zou reeds instructies gegeven geweest zijn om deze, indien mogelijk, op 100% aanvoer verse lucht in te stellen.

-Op enkele plaatsen zijn er airco's die gebruikt worden in de zomer. Volgens navraag zouden deze periodiek onderhouden worden.

-In stelplaats Brugge is er bijna overal in de administratieve gedeelten mogelijkheid om ramen te openen, ook op kipstand.

-Tijdens de rondgang zagen we ZELDEN ergens een raam open staan. Volgens navraag zou het wel gebeuren...

Toch zeker meer onder de aandacht te brengen, in eerste plaats in de ruimtes waar men met veel samen zit: hierbij zeker lokaal administratie/ planning en lokaal dispatching.

-Lokaal bijkas/onthaal: er is een airco en deze lekt. Vermoedelijk is het condens. Doch moet zeker nagekeken worden.

2.10. Corona - Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)?

Het is belangrijk dat alle vaak aangeraakte oppervlakken zeer regelmatig gereinigd worden. Naast de periodieke reiniging van de werkplaatsen (onthaal, kantoren, sanitair, kleedruimten, productie ...) waarbij de vloeren, gangen en trappen gepoetst worden, zijn er een aantal oppervlakken die nu meer aandacht vragen. Hierbij denken we onder meer aan trapleuningen, deurklinken, lichtschakelaars, kranen, handgrepen van ladekasten of handwerktuigen, enz.... Een meer uitgebreide lijst kan u ook terugvinden in de KMO-Gids 'Veilig en gezond werken in een KMO tijdens en na de coronacrisis'.

U moet kiezen voor een product met het juiste werkingsspectrum en het moet in de juiste concentratie en dosering gebruikt worden. Voor het coronavirus zijn 4 % verdund bleekwater (40 ml of 4 soeplepels op 1 l water) of 70% alcoholgeschikte oplossingen. Daarnaast zijn er ook desinfectiemiddelen verkrijgbaar in de farmaceutische handel. Wipes of sprays lijken ons dan het meest aangewezen. Deze bevatten reeds de juiste concentratie.

Vaststelling:

- Op heden zijn er in de werkrumtes OC techniek en groot herstel geen richtlijnen om arbeidsmiddelen te reinigen wanneer deze van de ene naar de andere werknemer gaan!
- Er zijn ook in de werkplaatsen nergens flacons handontsmetting te vinden!! Enkel bij het binnengaan van de meeste plaatsen is er wel ergens een ontsmettingsdispenser te vinden.

IDEWE zal u graag verder adviseren bij het zoeken naar werkbare en aanvaardbare oplossingen.